

„Renkuosi mokytis“. Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas

Daiva Maknienė
Žiežmarių gimnazijos lietuvių kalbos
mokytoja metodininkė
2018 – 11 - 15

Respublikinis projektas

- Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras ir Europos socialinio fondo agentūra nuo 2016 m. spalio 6 d. vykdė projektą „Mokinių akademinių gebėjimų atpažinimas ir jų ugdymo kokybės plėtra“. Projekte bendradarbiavo 30 šalies mokyklų - tarp jų ir Žiežmarių gimnazija. Projekto partneriams buvo suteikta galimybė dalyvauti tarptautiniame kvalifikacijos tobulinimo seminare - mokomajame vizite Austrijoje.

Patirtis Austrijoje

- Lankydamiės Austrijos tyrimų ir paramos centre gabiems ir talentingiems, WELS-o gimnazijoje, LINZ-o gabiųjų mokinių skatinimo centre, Talentų atradimų centre Zalcburge sužinojome apie Aukštutinės Austrijos federalinės žemės sistemą atpažįstant ir ugdant gabiuosius mokinius.

- 6a klasėje (mano auklėtinių) vykdant šį projektą „Mokinių akademinių gebėjimų atpažinimas ir jų ugdymo kokybės plėtra“ testais nustatyti 8 gabūs mokiniai.
- Šie mokiniai atlikdavo įvairias kalbos ir literatūros užduotis, siųstas iš specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro.
- Atliktas užduotis siunčiau į Vilnių, rašiau refleksijas, kaip šiems mokiniams sekėsi jas atlikti, su kokiomis kliūtimis jie susidūrė, kokių trūkumų, privalumų pastebėjau užduotyse.
- Šiomis užduotimis jau gali naudotis visi Lietuvos mokytojai, jos yra puslapyje www.sppc.lt

„Žmogaus nieko negalima išmokyti, jis turi išmokti pats“

- Metodinėje taryboje buvo nuspręsta mokytojams, dirbantiems su 6a klase, diferencijuoti užduotis pagal pasiekimų lygius: patenkinamą, pagrindinį, aukštesnįjį.
- Mokinys pats nusprendžia, kurią ir kokio lygio užduotį atlikti (Projektą pavadino „Renkuosi mokytis“)
- Pvz.: mokiniai mokosi įvardžio rašybos, morfologinius įvardžio požymius. Patenkinamo lygio užduotis: taisyklingai įrašyti 5 – 7 raides, pabraukti 5 įvardžius; pagrindinio lygio - pagal pavyzdį morfologiškai išnagrinėti 10 įvardžių, aukštesniojo lygio – morfologiškai išnagrinėti 10 įvardžių ir su pasirinktais 4-6 įvardžiais sukurti rišlų pasakojimą tema „O vieną kartą mokykloje...“ (Kūrybinės, lyginamosios užduotys atskleidžia gabių mokinių mąstymą).

Patenkinamo lygio užduotis:

„Ar perskaitytas ir aptartas A. Liobytės kūrinys „Sunki mama“ tau aktualus? Kokius jausmus jis pažadina? Pagal pateiktą dvipusio dienoraščio pavyzdį išskirk 2-3 atvejus, kas tau tekste svarbiausia?

DVIPUSIS DIENORAŠTIS

Tai, kas man tekste
svarbiausia

Komentaras, kodėl
man tai svarbu. Kaip
tai su manimi susiję?

Pagrindinio lygio užduotis

- Prisiminęs abu perskaitytus kūrinus (Kazio Binkio „Atžalynas“ ir Aldonos Liobytės „Sunki mama“) suformuluok ir užrašyk 2-3 argumentus, kas svarbiausia jaunam žmogui. Argumentus pagrįsk kūrinio epizodais ir savo patirtimi.

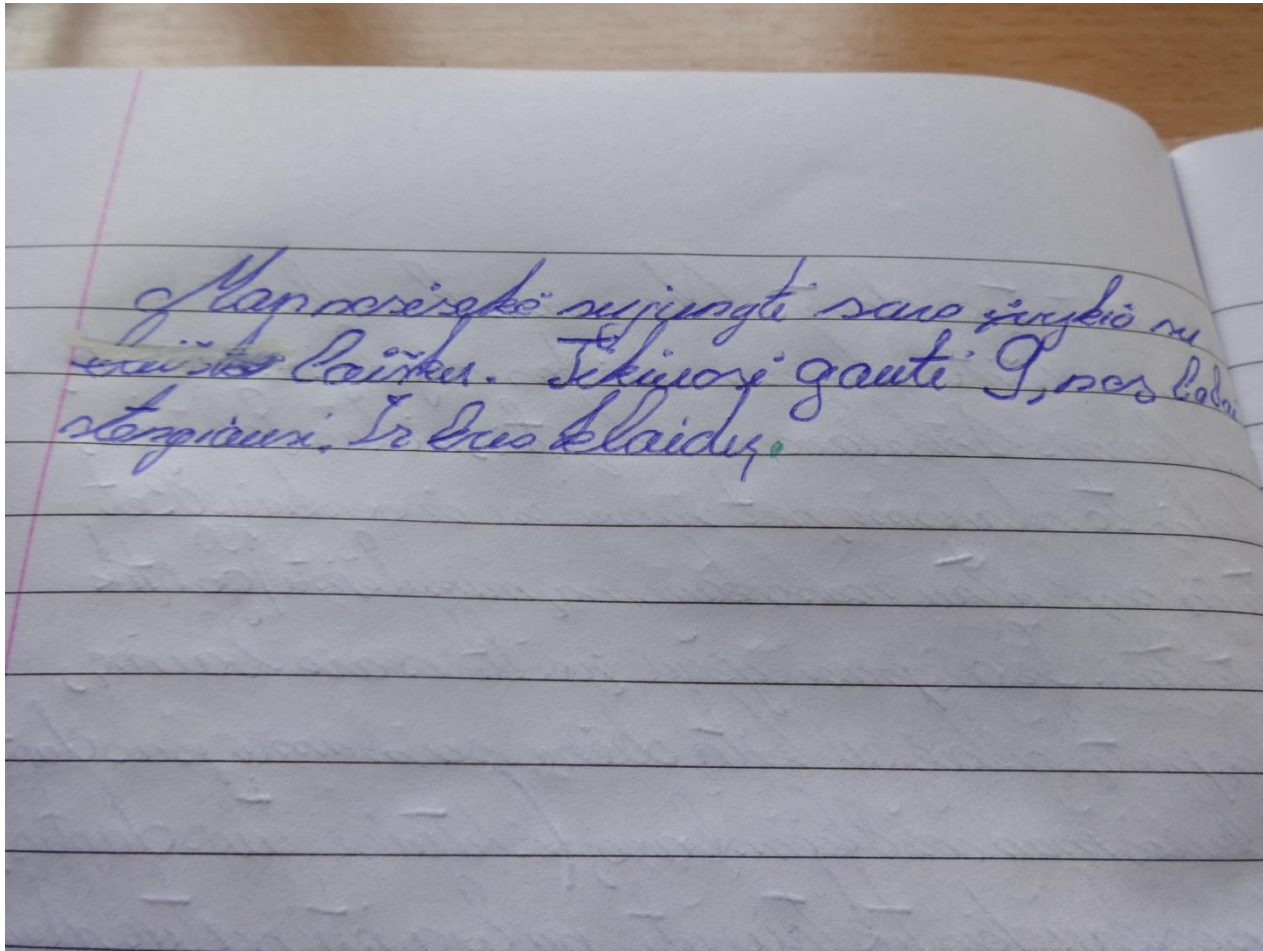
Aukštesniojo lygio užduotis

Sukurk Kazio Binkio „Atžalynas“ ar Aldonos Liobytės „Sunki mama“ kūrinio tęsinį - aprašyk pagrindinio veikėjo komišką, tragišką arba tragikomišką 120 – 150 žodžių istoriją (žr. „Tekstų tipai“ p.162).

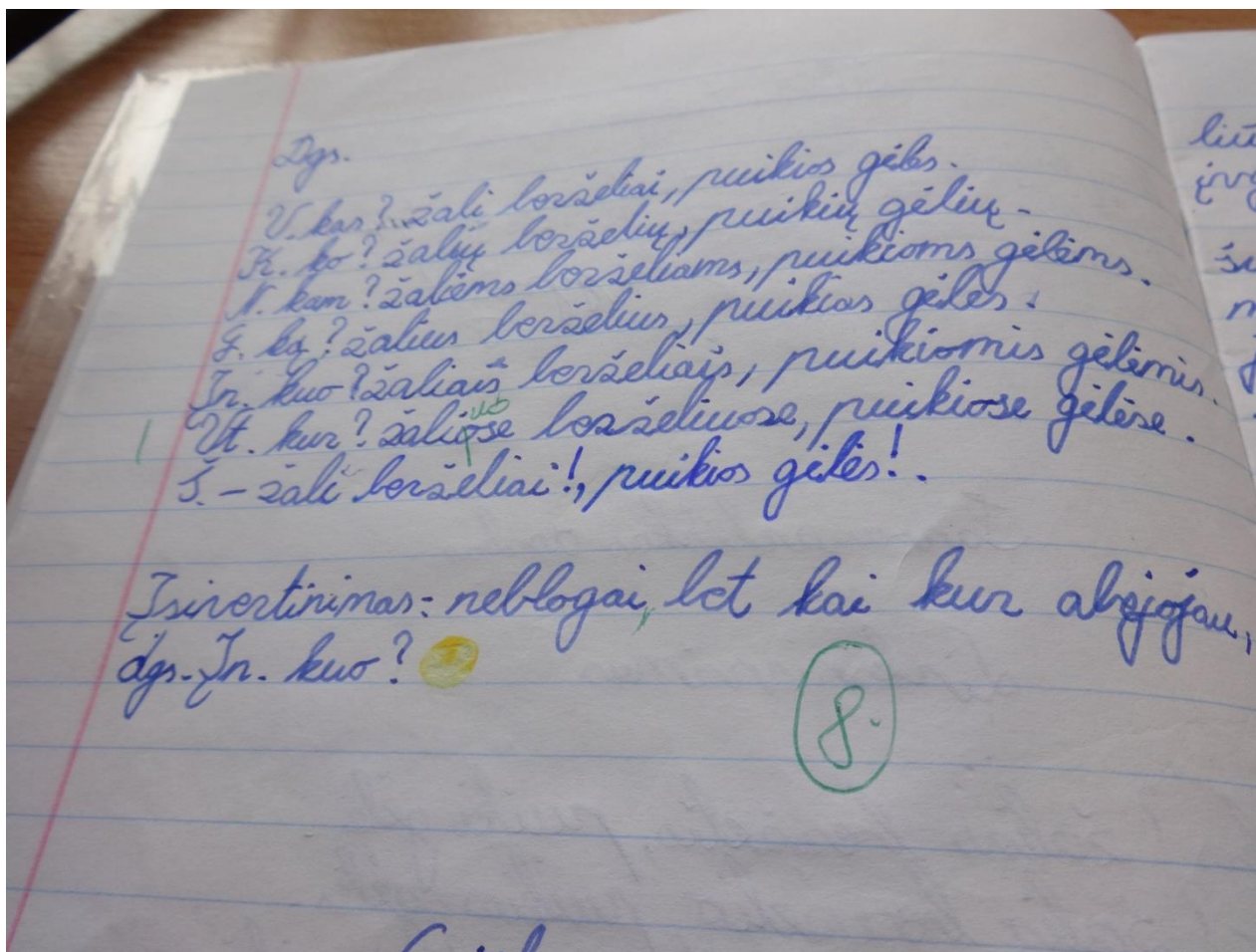

- Kūrybinis rašymas – tai būdas analizuoti tekstą, sisteminti išmoktą medžiagą, kurti idėjas, ugdyti kalbos gebėjimus ir individualų stilių.
- Atlikus užduotį, būtina įsivertinti.
- Įsivertinimas ypač svarbus po savarankiško, kontrolinio darbo, rašinio. Jei mokinys gali įvardyti, ko nemoka, tai jis jau žino, ką reikia mokytis.

Įsivertinimo pavyzdžiai

Įsivertinimo pavyzdžiai

lia savo širduteje. Pastui saho:

- Aš niekad nebūsiu medžiotojas.

Manau / gausiu 10, nes gan lengvas buvo diskutantas. Kartok-
ah- jausi: neilgai, visas taisykles mokiu. Tih šiek tiek abejoju /
lin ar reiklia, ar muelia habledo prieš "bei". Nerikla!

10-

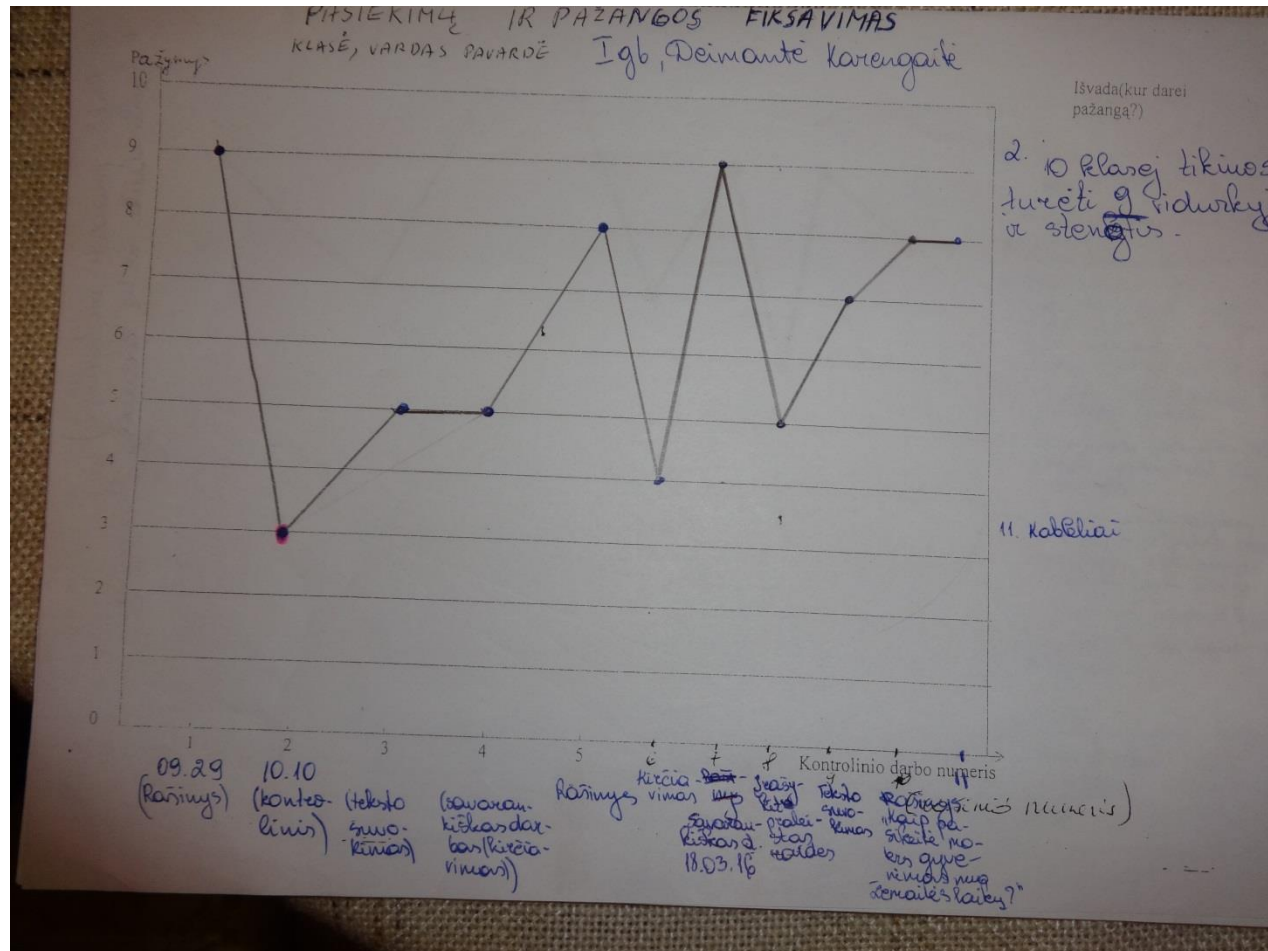

telis. Tegu gypsena pabrīcīai, tegu irjari padange.
Tair Ewaldukas šauki sarro šieduteje. Borkui
sako:

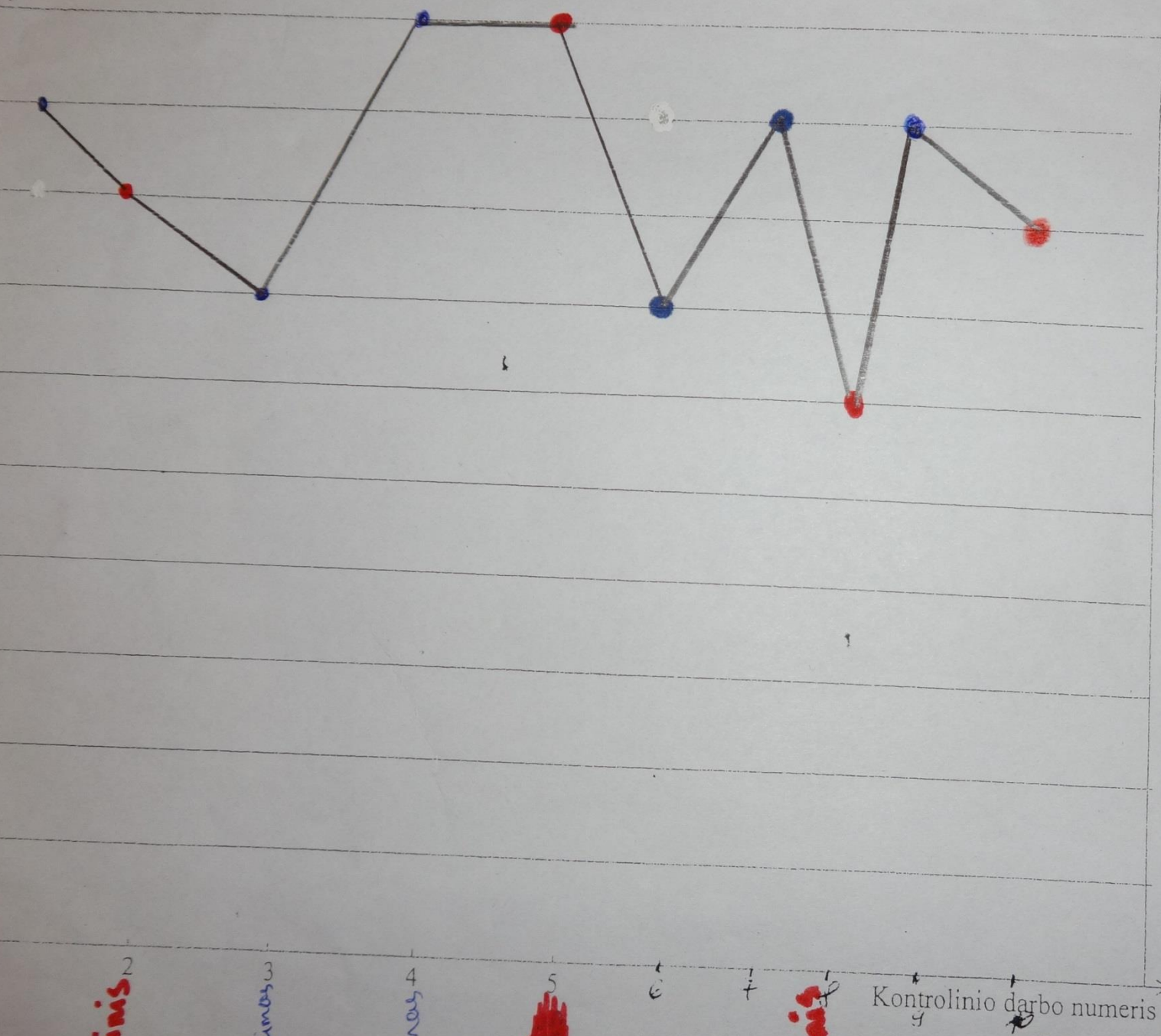
- Aš niekad nebūsim medēiotojari.

Rušiarni apie 1h, manaus gausiu
8, nes kai kur atrado, kad būru
per lengva, todėl atrado, kad
pridariam blaidy.

Pasiekimų ir pažangos fiksavimas

Išvada(kur darei pažangą?)

2. Manau, reikėtų ~~labai~~ kalbos dalis.
3. Pradečiau atskaičiuoti
4. Punktai išmokau kirčiuoti
5. Panokose kirčiuoti buvo pasidovėjęs sudėtingas bei bet kontrolinio darbe viską sup
6. Klydau įrašinėdamas praleistas raides
7. Džiaugiuosi pažydomas padariau klaidą.
8. Labai suskubėjęs paršitūrejęs klaidos supykan ant nes jos labai ži
9. Prideriau žiopl bet vis tiek dšiau pažyminiu.
- 10 - Džiaugiuosi nes buvan lab miegojęs ir nes

blinis 2

okmos 3

imas 4

5

6

7

blinis 8

Kontrolinio darbo numeris 9

fr...

- Anot projekto „Mokinių akademinėjų gebėjimų atpažinimas ir jų ugdymo kokybės plėtra“ psichologų, gabus mokinytis yra nebūtinai gabus visiems dalykams;
- Gabiam mokiniui nebūtinai duoti daugiau užduočių, geriau jam skirti kitokias užduotis (ne būtinai „daugiau ar geriau“, o „kitaip“).

- Leisti pasitikėti savimi - pačiam nuspręsti, kurias užduotis atlikti.
- Leisti klysti, juk iš klaidų mokomasi.
- Klaidas taisyti ir po kelis kartus.
- Nuolat įsivertinti, nes įsivertinimas skatina tobulėjimą.
- Gabiesiems duoti kuo mažiau rutininių, daugiau kūrybinių užduočių.

- Mokiniai turi aplankus su savo darbais.
- Pamoką prieš rašinį atsiverčia aplankus, kad prisimintų, kokių klaidų buvo jau rašytuose rašiniuose (struktūros, stiliaus, rašybos, skyrybos), ką reikėtų pasikartoti, prisiminti.
- Tai rašosi savo sąsiuvinyje.

Išvada

Personalizuotos (pasirenkamos) užduotys, nuolatinis mokinio veiklos įsivertinimas, savo pažangos stebėjimas – vieni svarbiausių mokėjimo mokytis veiksmų.

„Daina ir žodis Lietuvai“

Talentų atradimų centre Zalcburge

Talentų atradimų centre Zalcburge

- Ačiū už dėmesį!